

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti

vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,

mašnik frančiškanskega reda na Kostanjevici.

Vsebina 6. zvezka.

Častimo Marijo!	161.
Življenje sv. Marjete Kortonske.	
XIII. pogl. Marjeta gleda v zamaknjenju terpljenje Jezusovo	164.
XIV. pogl. Brepenenje po terpljenju. — Tolažba v terpljenju	164.
XV. pogl. Perva gorečnost se poživi	170.
Najnovejši marternik iz reda sv. Frančiška, p. Viktorin	173.
Življenje častitljivega brata Petra Bardesija.	
8. pogl. Brata Petra ljubezen do bližnjega	176.
Frančiškanski misijoni. V Afriki	180.
Nauki in zgledi svetih redovnikov reda manjših bratov. Ponižnost	182.
Veliki častivec Matere božje, bl. Jakop Strepar, škof 1. reda	186.
Marija, tolažnica žalostnih	187.
Slaboten in vender koristen	188.
Častimo duhovnike	189.
Prilopčilo v molitev	190.
Zahvala za vslišano molitev	191.
Odgovor na vprašanje glede vesoljne odveze.	192.

V GORICI.

Hilarijanska tiskarna.

1898.

Nove lourške šmarnice. Francoski pisal Henrik Lasserre, Z dovoljenjem pisateljevim poslovenil Janez Godčec, kapelan. Ljubljana, 1899. Tiskala Katoliška Tiskarna. Založila Katoliška Bukvalna. — Stane v pol-usnu 90 kr., v usnu z zlato obrezo 1 gld. 20 kr., posamezni iztisi po pošti 5 kr. več. —

Vže ime Henrik Lasserre nam je porok zadosti, da smemo pričakovati kaj posebnega, ob enem pobožnega in mikavnega, in res so te „nove lourške šmarnice“ jako prijetno berilo. Skoraj da se ne bomo zmotili, ako mislimo, da bo mariskedo, ki jih bo slišal brati v cerkvi, pozneje tudi še sam rad segel po lepi knjižici. Lepa je v resnici, tudi po gladki, čisti slovenščini in pravilni, dosledni pisavi. Francoska lastna imena delajo pri nas seveda precej sitnosti. Mi želimo, da bi drugi narodi naša imena pisali po slovenski in zato mislimo, da moramo tudi mi njihova pisati po njih pravopisu. Ali pri tem zabimo, da nam drugi narodi, ke bi tudi imeli dobro voljo, vendar vsaj v knjigah in časopisih navadno ne morejo vstrezati, ker njih tiskarne nimajo naših rogovilic na č, š, ž. Nasproti pa tudi mi ne moremo rabiti njih lastnih imen nespremenjenih, ker jih moramo po svoje sklanjati, dostikrat tudi v pridevnike spreminjati. Ali naj res deblo ali kos debela pišemo po francoski in končnico priklepamo slovensko? Lourški! ena beseda in dvojen pravopis. Meni se ta način jako vpira in pretergane oblike, kaker: „Autun-a (izgovori: Otén-a)“, „Mussy-skih (izg. Mizi-skih)“, mi celo ne vgaajo. Še posebno je čudno videti v opazki o poterjenju naznanjeno izreko: „škof periguenx-ski in sarlat-ski (izg. perigé-ski in sarlat-ski)“. Jaz mislim sploh, da bo naznanjevanje izreke preprostega bravca le motilo in tudi izobraženim malo ali nič ne koristilo; Mussy-ski n. pr. bodo brali blizu le Masijski, dasiravno je prvič pristavljeno: „izg. Mizi-ski“. — Če hočemo, da se bo bralo Mizijski, zakaj ne bi kar vedno tako pisali? Učenim, ki jim je za pravo francosko obliko, naj bi zadosti bilo, da jo enkrat naznanimo: „Mussy“ ali „de Mussy“, in to celo ne v tekstu, temuč ali pod črto ali pa v posebnem zapisku lastnih imen na koncu knjige. Sploh se meni zdi, da bi imeli vedno bolj misliti na pravo izreko tujih imen, kaker na izvirno pisavo. Izvirna pisava je celo tudi nam v mnogih primerih nemogoča; posebnih znamenj španskih, portugalskih, rumunskih naše tiskarnice nimajo. Izgovarjati lastna imena pa vendar nekako moramo in gotovo je zlasti važno, da jih izgovarjamo kar se da tako, kaker se izgovarjajo v dotičnem jeziku, seveda le koliker se da z glasovi našega jezika. Ako bi hoteli posnemati tuje glasove, ki jih mi nimamo, bi se dostikrat le osmešili. Tudi sicer v marisičem smemo in tudi moramo odstopiti od izvirne izreke; Marsej, Marseja (nam Marselja, Marselje) bi bilo zame že nekako zoperno, ravno tako Parij, Parija nam. Pariz, Pariza. Z enako pravico bi pa smeli in morali govoriti tudi Bordóz, Bordóza (franc. x je na koncu to kar z) itd. — Vse to

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XVII. tečaj.

V Gorici, 1899.

VI. zvezek.

Častimo Marijo!

Nauk sv. katoliške cerkve je, da častimo s češčenjem svetnikov Boga samega. Če velja to o vseh svetnikih, velja še v večji meri o Mariji, materi božji, kraljici svetnikov. Vse naše božje češčenje se pa razodeva v dejanjih vere, upanja in ljubezni; če je tedaj češčenje svetnikov del božjega češčenja se mora tudi to naslanjati na vero, upanje in ljubezen.

Kaj nam pravi tedaj vera o Mariji, kaj imamo upati od Marije in kakšno ljubezen smo dolžni Mariji?

Tri reči ima kristijan pred očmi, ako časti Boga v njegovih svetnikih; namreč velikost milosti in slave, ki jo uživajo, krepostni zgled, ki ga nam dajejo, mesto, ki je zavzemajo svetniki mej Bogom in mej ljudmi, to je njih sodelovanje pri posredovanju Jezusa Kristusa mej nami in nebeškim Očetom.

Marija je vzvišena nad vse angelje, nad vse zveličane duhove; ona je v resnici pervorojenka vsega stvarjenja, Marija je Bogu več, ko vse druge stvari, več ko vsi plodovi odrešenja — celo delo posvečenja; Marija je tisti dragoceni biser, ki je zanj Gospod vse dal, kar je hotel pri stvarjenju razodeti od zakladov svoje modrosti in mogočnosti, keder jo je namenil od vekomaj in za vekomaj za nebes in zemlje Gospo.

V začetku in pred vsem časom sem bila vstvarjena in ve-
komaj ne bom nehala biti — te besede polaga sv. Cerkev Mariji
na jezik. In zopet: Gospod me je imel v začetku svojih potov
— to se pravi — Marija je bila vedno neomadeževana, polna
milosti, brez greha in vsacega hudega poželenja, ponižna, zvesta
dekla Gospodova, ljubeznjiva, prečudna Mati božja in ob enem
večno devica, pred rojstvom, pri rojstvu in po rojstvu svojega
božjega detéta in tako krona vseh del božjih in kraljica nebes
in zemlje: to je čudež, ki ga je naredil Bog v Mariji, taka je
pred božjim obličjem v večni slavi.

Marija je odsvit večne luči in ogledalo brez madeža; zakaj
lepša je od sonca in v primeri se svitlobo je čistejša, to je ču-
dež, ki ga je Marija sama na sebi storila s tem da je sode-
lovala s polnostjo milosti, ki jo je prejela, ter tako postala kra-
ljica svetnikov: tako gledamo Marijo: doveršen zgled v vsaki
čednosti.

Kaker je Jezus Kristus naš srednik pri Očetu, tako je
Marija naša srednica pri Sinu: to je mesto, ki je zavzema mej
ljudmi in Bogom: „Sin kaže Očetu prebodeno stran in sv. rane,
Mati kaže Sinu materino serce in materine persi, pravi sv. Ber-
nard. Imenitna srednica! mej tem ko se sklicujejo drugi svet-
niki na božje prijateljstvo, se sklicuje Marija na materinstvo in
sicer na dvojno materinstvo, zakaj Marija ni samo božja mati
temuč tudi mati vsih Adamovih mlajših, ki za nje posreduje;
Marija je naša mati, zakaj v Jezusu Kristusu nas je rodila za
večno življenje.

Drugi svetniki nam sprosijo razne darove, ta to, drugi kaj
druzega, kaker je vsacemu dano v lastno poveličanje in v čast
božjo; Marija deli vse milosti, ona je prava srednica, tilnik na
skrivnostnem telesu Jezusa Kristusa, ki je njegova cerkev, Ma-
rija veže ude z glavo, po njej se pretaka življenje iz glave —
Jezusa — v ude vernike.

To je skrivnost ponižnosti; vsa vstvarjena visokost se mora
vkloniti pred deklo Gospodovo: tisti, ki se od nje oddaljijo se
pogube, gdor jo pa najde, bo prejel zveličanje od Gospoda.

Po tem takem mora biti tudi naše upanje na Marijo, na
mogočno božjo mater, na vsmiljeno mater ljudi neomejeno:
„Češčena bodi kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje
naše, bodi češčena!“ Tako so tudi vedno ravnali verniki in ni-
kedar zastonj. „Naj molči o tvojem vsmiljenju tisti, ki te je v

nadlogah klical ter ne milostne našel," govori sv. Bernard preblazeni Devici in po vsem kerščanskem svetu se razlega molitev: „Spomni se, o vsmiljena Devica, da še nikedar ni bilo slišati, da bi bila koga zapustila.“ Sveta Cerkev pa dobi komaj primer-nih besed, da ž njimi poje hvalo Mariji, bodisi pri sv. maši, bo-disi v drugih molitvah, za vse dobro, ki nam je deli Marija, za vse hudo, ki ga nas obvaruje: „Po tebi nam je izišlo sonce pravičnosti Kristus naš Bog, ki nas je rešil prekletstva in nam prinesel blagoslov, ki je premagal smert in nam podelil večno življenje.“ „Veseli se, devica Marija, vse krive vere na celi zemlji si sama zaterla“; še bolj pa se veselimo mi, in pravi ka-toliški kristijan se res iz serca veseli, da dobi Marijo in nje mogočno zaščitbo v svoji Cerkvi; da je v katoliški Cerkvi njeno gospodstvo tako imenitno, tako občna njena hvala; in zato se v dnevih boja in preganjanja ne boji, ne omahuje. Kjer je Marija, tam je tudi Jezus, k večemu, da se nam en čas zakriva, da ga toliko skerbnejše iščemo in toliko bolj gotovo najdemo v tolažbo in veselje po britkosti.

Tako posvetimo slednjič v Bogu Mariji vso našo ljubezen, darujmo ji svoja serca; ker nam je bilo veliko odpuščeno, zato ljubimo veliko; to se pravi, ker vemo dobro, kako važno mesto ima Marija pri Jezusovem odrešenju, kjer nam je bil tako velik dolg odpuščen, zato ji bo v Jezusu posvečena vsa naša ljubezen, nikedar ne pozabimo bolečin, ki jih je prestala pod križem pre-djubega Sinu, in vedno se spominjajmo, da se nam je vselej ska-zala skerbno našo mäter.

In ker je meseca majnika presveto Jezusovo serce na ljubo Mariji tako zelo milostno, zato jo bomo ta mesec toliko bolj go-reče častili, zakaj Marija je gospa presvetega serca Jezusovega, Marija je vratarica pri sveti rani Jezusovega serca — pri rani našega življenja.

Vse naj nas končno prešinja vodilna misel sv. Janeza Berh-mansa: „Prej ne bom varen glede večnega zveličanja, dokler si ne pridobim priserčne pobožnosti do preblazene device Marije.“

P. B. R.

Življenje sv. Marjete Kortonske.

P. A. M.

XIII. POGLAVJE.

Marjeta gleda v zamaknjenju terpljenje Jezusovo.

Marjeta je lahko govorila z aposteljnom Pavlom, da družega ne ve, kaker Kristusa križanega. Tako se je vtopila v premišljevanje terpljenja Kristusovega in njegove preblazene matere, da za njo tudi najhujše in najbridkejše ni bilo le lahko, temuč tudi sladko. Rekla je Jezusu: „Iz ljubezni do tebe, ki si toliko za me terpel, se z veseljem ponudim vse terpljeuje preterpeti, in sem pripravljena za te, ki te čez vse ljubim z veseljem vmreti“.

Ko je neko noč prav goreče Gospoda prosila, naj ji da občutiti nekoliko tistih bolečin, ki jih je njegova mati pod križem prestala, ji reče Zveličar: „Po navadi pojdi v cerkev manjših bratov in tamkaj boš občutila toliko bridkost mojega terpljenja, kaker še nikedar poprej“.

Ko je ob določeni uri prišla v cerkev, je prosila svojega spovednika, naj ji dovoli v cerkvi ostati, ker bo, kaker ji je bilo razodeto, v duhu križana. Po doveršenju svetih maš, okolu tretje ure, po naše devete, je pričela njena duša po versti gledati in okušati terpljenje Gospodova. Gledala je izdajstvo Judeževo, nato, kako so priderli judje in rabeljni; slišala je, kako so se zarotili Jezusa vmoriti. Videla je, kako ga je Judež izdajsko poljubil in pozdravil; kako so ga zvezali in zvezanega peljali; kako so ga aposteljni zapustili in ga Peter zatajil. Videla ga je vsega ranjenega po obrazu, neusmiljeno bičanega, zasramovanega, zaničevanega in zapljuvanega. Gledala je, kako zaničljivo so predenj poklekovali in ga častili in mu na to lase z glave palili. Gledala je, kako so pripravljali zanj križ, žreblje in sulico. Ko je slišala besede: „Glejte, vaš kralj“, in: „Mi nimamo kralja razun cesarja“ in: „Jaz ne najdem nič smerti vrednega na njem“ in: „Vzemite ga in križajte ga vi“ — je vse njeno obnašanje in zdihovanje razodevalo toliko bolečino, da so vsi pričujoči mislili, da bo vmerla.

Pokazana ji je bila preblazena devica Marija, kako je sle-

dila svojemu sinu na Kaljavarijo, v družbi Magdalene in pobožnih žen, mej trumo zdivjanih in preklinjajočih judov. Slišali so jo govoriti: „Zdaj ga vidim, kako ga iz palače vlečejo; zdaj kako so ga do mestnih vrat pripeljali; zdaj, kako so Simona obložili; zdaj, kako ga na križ pribijajo v sredi mej razbojniki. Zdaj ga zaničuje levi razbojnik in zagovarja ga desni ter ga prosi; zdaj slišim Gospoda, ko mu obeta raj. Zdaj izroča mater učencu, zdaj učenca deviški materi. Zdaj ga zasramujejo judje in godernjajo. Zdaj je tema po vsi zemlji. Zdaj žeja mojega Gospoda in mu ponujajo žolča. Zdaj odpušča svojim morivcem in izroča z velikim glasom svojo dušo Bogu očetu. Na to je videla, kako je Longin s sešulico prederl serce Gospodovo in bil čudovito razsvitljen. Sploh vse je gledala v duhu, kar je v sv. pismu zapisanega o terpljenju Kristusovem.

Ko se je vse to pred dušnimi očmi te služabnice božje godilo, se je ta novica hitro po celem mestu raznesla in vse ljudstvo, možje, žene in otroci so derli v cerkev manjših bratov. Silno so se čudili in na glas jokali in zdihovali. Marjeto so videli, kaker bi bila res na križ pribita, vsa prevzeta je bila od bolečin in smerti blizu. Od bolečin se je zvijala ko červ, vsa se je tresla, njen obraz je dobil pepelnato barvo, žila ji je zastajala in po telesu je bila vsa merzla. Vse polno ljudi je bilo okrog nje, pa nič ni videla, ne slišala. To je trajalo do devete ure, to je do tretje popoldne. Takrat pa je nenadoma nagnila glavo na stran, kaker bi hotela vmreti. Tako je ostala do večera bolj mertvi ko živi podobna. Ko se je zmračilo, vsa vesela vzdigne glavo, odpre oči, pogleda proti nebu in vesela prične hvaliti Gospoda za vse prejete milosti. Zdelo se ji je, kaker bi bila od smerti in iz groba vstala in občutila je nekoliko tistega veselja, ki je bilo učence na gori Tabor prešinilo. Ko se je pa okrog ozerla in videla toliko ljudstva, se je prestrašila in postala žalostna. Toda tudi te bridkosti jo je Gospod hitro rešil: „Nič se ne boj, ji je dejal, in nič ne dvoji zaradi tega, kar se je denes s teboj godilo; zakaj storil sem te in izbral za ogledalo tudi najterdovratnišim grešnikom, da po tebi spoznajo, kako rad jim skazem vsmiljenje, da se zveličajo“.

Marjeta je bila potolažena in pomirjena ter je odešla na besedo spovednikovo na svoj dom. Njeno serce pa je bilo v takem stanju kaker serce Magdalene, ko Jezusa ni več imela. Vedno je mislila nanj, hrepenela po njem in ga iskala. Mej potjo proti

domu je vsakega vprašala. „Ali ste videli mojega Gospoda? Kam hočem iti vbožca, da ga najdem? O koliko veselje bi me napolnilo, ke bi te našla, moj Gospod!“ Zdihujem, vpijem, čujem, delam in iščem te, pa te ne najdem, ker te mi je vzela grozna smert! O angelji, o ljudje, o vse stvari! Učite me mojega Gospoda Jezusa Kristusa, križanega, keterega iščem in ne najdem!.. Zakaj si me zapustila moja ljubezen? Kam si se zdaj skrila? Hrepenim te videti in slišati, pa te ne vidim in ne slišim!“

Tako je tožila in zdihovala do jutra, nič ni vžila, nič spala.

Ko je drugi dan, bila je nedelja, prišla v frančiškansko cerkev, jo je mej pridigo, ki jo je imel njen spovednik p. Junta, prevzelo toliko hrepenenje po Jezusu, da je na glas vprašala pridigarja, ali ve za njenega križanega Gospoda in kam so njenega učenika položili. Ker je bila vsa oblita od solz in ker je tako popraševala z jako milim glasom, je to vse pričujoče do solz genilo. Tudi pridigar močno ginjen, jo je kratko spodbudil k zaupanju ter rekel, da bo Gospod gotovo nasitil njeno tako goreče hrepenenje in ji dal okusiti svojo pričujočnost. To jo je pomirilo. Ko je šla po sv. maši domov, je zopet popraševala, tiste, ki so jo srečavali, ali so videli njenega Gospoda. Ko je prišla v svojo celico, ni vzela nobene jedi ali pijače, temuč v enomer je zdihovala: „O Jezus, moja ljubezen, kedo te je vmeril? O moja dobrota, kedo te je vzel? O moja ljubezen, povej mi, kam si se skrila! Čemu živim, ako te ne morem imeti, jaz, katero si zbudil sè svojo pričujočnostjo!“

Tako je tožila do pondeljka zjutraj, ko se ji slednjič ljubljeneč njene duše, ki se ji je bil poprej ves kervav in ranjen prikazal, prikaže oblečen z nevmerljivim, povelčanim telesom in žalostno čudovito potolaži. Kaznoval jo je nekoliko, kaker nekedaj svoje učence po svojem vstajenju ter ji očital, da ni prav zvesto po zgledu Magdalene njega iskala, pa razodel ji je tudi mnogo velikih skrivnosti, ki so jo z največim veseljem napolnile.

XIV. POGLAVJE.

Hrepenenje po terpljenju. — Tolažba v terpljenju.

Ko je enkrat p. Junta v duhovnem pogovoru z našo spokornico, navedel besede sv. aposteljna Pavla, da so svetniki „po veri premagali kraljestva, delali pravico“ (Hebr. 11. 33), je ona

rekla, kako se čudi, da niso prepevaje in smejaje se hiteli v zaničevanje in smert. „Zakaj jaz vboga in slabotna, je rekla, uživam toliko tolažbo iz lepote raja, da se ne da nobeni časti in slavi primerjati in to me stavi v tak stan, da bi rada prestajala zavoljo nebeškega veselja najhujše terpljenje. Iz tega nevsehljivega studenca toliko občutim in toliko zajemam, da menim, noben ogenj bi me ne žgal, noben meč ne zbadal, nobene bolečine bi ne čutila. Da še več. Želim razvezana biti in vmreti, ker smert je za me veselje in daljše življenje za me ni le kazen, temuč pekel. Ker tvoja ljubeznivost, o Gospod, me je tako k sebi potegnila, da iz ljubezni do tebe želim, naj červje moje meso oglojejo do kosti, da bi na ta način nekoliko zadostila za svoj veliki dolg, da bi tebi nekoliko podobna postala, da bi se prej rešila revščine tega življenja. In ke bi en sam červ padel od mojega telesa, o moj Gospod, pobrala bi ga, poljubila bi ga in precej postavila nazaj na kraj bolečine.“ Tako je govorila in objokovala zaničernost, ki si jo je po krivici očitala. Spovednik se je moral zelo truditi, da jo je potolažil.

Ko je pa telesno in dušno terpljenje naraščalo, ko so jo od zunaj in znotraj skušnjave napadale, ji je Bog zvesto pomagal, tolažil jo in razsvitljeval.

V takih trenutkih ji je rekel: „Hči, koliko je tvoje veselje v moji navzočnosti?“ Odgovorila je: „Tako veliko, tako neizrekljivo je to veselje, da rada sprejemem zanj vse terpljenje in se ne bojim nobenih skušnjav, nobenih kazni. To veselje sladi vse moje terpljenje in vse bolečine. Tvoja tolažljiva pričujočnost spreminja vso grenkost v tako veliko sladkost, da bi se brez pomislika in z veseljem vergla v raztopljen svinec ali vrelo olje in v sredi ognjene peči bi prepevala.“

Ni se nam treba čuditi, da je največe krivice in težave z veselim srcem prenašala. Čim večje je bilo terpljenje, tim večja je bila pomoč božja.

V takih slučajih ji je Bog dal pogledati v prihodnost, da je mogla serčnejše vstrajati.

Bilo je ob času, ko so imeli manjši bratje provincijalni kapitelj v Sijeni. Nekega dne pride k njej p. Junta, da bi jo tolažil in spodbujal in ona mu močno razburjena reče: „O moj oče, brat Junta, po razodevenju sv. Duha vem, da vaši bratje ravno zdaj pri kapiteljnu nekaj sklepajo zaradi vas, kar zadeva obiskavanje moje osebe. Zakaj, kaker veste iz sv. pisma, so na

svetu raznoverstne prevare in zmote; tako imajo tudi neketeri pomislke zaradi mene. Pa tako velika je dobrotljivost božja, da bo dopustila, naj bom jaz vaša rastlinica, katero vam je Kristus izročil, od vas popolnoma zapuščena.

To zapuščenost je imela ona za veliko milost, ki bi ji služila k večji svetosti.

Po končanem kapiteljnu je res prišel novoizvoljeni kustos v Kortono in je p. Junti vzkazal, da sme Marjeta v osmih dneh le še enkrat obiskati, ako se kaj posebnega ne zgodi ali ako ne zbolí.

K tej poskušnji je prišla še druga od strani hudobnega duha. Ko je ta videl, da imajo neketeri bratje dvojbe in pomislke zaradi njenih tolažeb, da je vse to le domišljija ali da se vse to le izmišljuje, da bi si pridobila ime pri ljudstvu, je zviti sovražnik to porabil, da bi jo napravil poterto in maloserčno.

V njeno celico glasno zakliče: „Učeni, v sv. pismu dobro zvedeni in od sv. Duha razsvitljeni bratje imajo pomislke zaradi tebe, ker dobro vedo, da je vse goljufija in prevara, tvoje celo življenje, tvoja razodevenja in tvoja tolažila“.

Marjeta, vajena vojskovati se s peklenkim skušnjavcem, se vsa v solzah zateče k molitvi in zakliče: „O Gospod Jezus Kristus, kateremu hočem edino s čistim srcem slediti, keterega edino ljubim, zaradi keterega krotim svoje telo in zaničujem vse posvetno, čiger besedam, ki jih tvoji sinovi oznanjujejo, trdno verujem, pomagaj mi zdihujoči v tej novi stiski pomislikov in dvojbá“. Gospod ji reče: „Zakaj se jokaš?“ Ona pa: „O moj Gospod, ki vse veš, preden se zgodi, ti dobro veš, da drugače ne morem, ker vojskovati se moram zoper nevidne sovražnike, strašijo me pa tudi pomislki bratov, katerim si me priporočil.“ Gospod jo potolaži: „O hči! Ne čudi se, da imajo bratje razna mnenja in pomislke o tebi. Vsaj so tudi v mene, pravega Boga, Sinu božjega, eni verovali, drugi pa dvojili.“ Te besede so jo močno potolažile.

Marjeta je mnogo zdihovala in jokala po dnevi in po noči. Ta njen jok je imel silno moč na serca ljudi. Večkrat so prihajale k njej žene iz sosednjih hiš, postajale in poslušale pri njenih vratih in njeno zdihovanje jih je tako genilo, da so same pričele jokati in Boga hvaliti.

Pogostokrat je Marjeta premišljevala bridko terpljenje Jezusovo, posebno goreče pa o petkih. Veliki petek je bila pa tako

prevzeta od bolečin ljubezni in kesanja, da je celo po ulicah glasno zdihovala, ko je razne cerkve obiskovala. Pri nekem takem premišljevanju bridkega terpljenja jo vpraša Gospod: „Ke bi bila v temni noči v samotnem gozdu, kjer je polno skritih sovražnikov, kaj ne, da bi opustila letanje za menoj?“ Odgovorila je: „O moj Gospod, jaz menim, godilo bi se mi kot otroku, ki želi priti k materi, ki ga kliče. V hrepenenju k tebi priti bi sicer padala na potu, vendar pa pri življenju ostala.“

Kristus je sicer pohvalil to njeno hrepenenje, da je hvalevredno, vendar ne popolno. Rekel je: „Hči! Čemu želiš vže na svetu imeti paradiž, ki ga jaz celo mojemu z božjo osebo združenemu telesu nisem podelil? Tega ne pričakuj.“

Ti hočeš storiti enako Petru, ki je hotel ves prevzet pri pogledu mojega veličastva na gori Tabor napraviti tri šotore in ni vedel, kaj govori. Kaker njemu nisem dovolil storiti, kar je želel, tako tudi ti ne boš posedla vže zdaj na potu, ki pelje v nebeško domovino, raja, ki ti ga hočem dati še le v domovini.

Ker ta izvoljena duša ni nič družega želela in iskala kot Jezusa, tudi za njo ni bilo hujšega terpljenja, kaker če ji je Kristus odtegnil za en čas svojo tolažbo ter jo prepustil slabosti in boleznim, skušnjavam in napadom, kaker barko valovom in viharjem na morju. Takrat je ona zdihovala: „Kje je tvoja presladka navzočnost, ki živim brez nje v najgrenkejši britkosti? Sveti oče, edini oče, oče usmiljenja! zakaj me zapuščaš, ko v vsakdanji stiski ne iščem družega zdravila, kot tebe? Zakaj me zapuščaš, o moj varih, mej tem ko se moram vojskovati s hudimi sovražniki? Kam se hočem skriti? Kako zmago v boju bom brez tebe dosegla?“

Taki ponižni prošnji se Jezus ni mogel vstavljati temuč potolažil jo je ter podučil, kako naj se obnaša v takih bridkosti in povedal, kako potrebne so pravim nasledovalcem Kristusovim. Rekel ji je: „Dokler živiš v telesu tega življenja, okusila boš mnogo in hudih bridkosti. In čeravno sem vedno pri tebi, vendar moje sladkosti ne boš vedno uživala, kaker želiš.“ Na to je Marjeta odgovorila: „O Gospod! na katerikoli način me boš z bridkostmi tepel, vedno te bom hvalila in združena s teboj ostala. Ker pa brez tebe, ko katerem vse živi, živeti ne morem, ne zapusti me!“

Ko jo je enkrat napadel velik strah, tako da je skoraj smertne težave občutila, jo je njen spovednik skušal potolažiti; rekel je,

naj le v Boga stavi vse svoje zaupanje, ker pri njeni smerti se bodo zbrali pri njej prebivalci nebeškega mesta. Pri besedah nebeško mesto se ona zamakne in v duhu gleda, kako preblažena mati Gospodova prosi svojega sinu, naj jo kmalu v nebesa vzame. Ko se je zavedela, je čutila v sercu ne le še močnejše hrepenenje po smerti, temuč tudi veliko zaupanje. Prešnji strah pred ostro sodbo božjo je izginil, ker je videla, kako ljubeznjivo je Jezus svoji materi zagotovil vslišanje njene prošnje.

XV. POGLAVJE.

Perva gorečnost se poživi.

Ni ga bilo svetnika, čiger gorečnost bi se včasih ne bila ohladila. Zakaj verska resnica je, da brez posebne milosti božje, kakeršno je imela le preblažena devica Marija, nihče ne more dolgo časa ostati brez vsakega malega greha. Koliko lažje se tedaj ohladi gorečnost!

Marjeta, ki je tako ostro pazila in čula nad seboj, je vsakikrat kmalu opazila to pojemanje gorečnosti, in hitro se zbudila in k veči ljubezni božji vžgala. Gospod jo je pri tem vedno zvesto podpiral.

Ko je enkrat po osmini razglašenja Gospodovega od ene ure po polnoči do jutra prav živo premišljevala terpljenje Jezusovo, je bila vsa prešinjena od bolečine iz ljubezni do Jezusa in preserčnega sočutja do žalostne matere božje Marije. Takrat ji je govoril Gospod: „O moja hči! Dekler si stala pod mojim križem, sem te z mnogoterimi milostmi bogatil in dal bi ti bil še večih, ke bi se ne bila od križa odstranila. Zatorej se ne mudi po svoji navadi verniti se h križu, kjer si od polnoči do devete ure moje terpljenje objokovala.

Ti veš, kako sem te z lepimi čednostmi in duhovnimi dobrotami okitil, kako sem te zate in za druge z lučjo resnice razsvetlil in v raznih skušnjavah prečudno pokrepčal. Ne mudi se tedaj, verniti se h križu, kjer ti bom podelil prejšnje in še veliko večje milosti. Nikedar ne odpri serca dimu skušnjav, in razodeni spovedniku svoje slabosti in pogoške tako, da se jih ne dotakneš le poverhu, temuč jih popolnoma razložiš. Navajena si bila glasno in z jokom moje terpljenje razodevati; zdaj si pa čisto vmolknila, ker se bojiš opravljanja tistih, ki imajo tvoj jok za

nečimernost. Ne mudi se verniti se k prešnjemu joku. Ne zakrivaj mojega terpljenja, čeravno te bo svet napačno sodil. Niko-ger se ne boj, ako le nikomer ne daš priložnosti h grehu, temuč k zasluženju. Ker želiš dopasti le meni svojemu stvarniku in odrešeniku, ne prenehaj sè solzami serčne ljubezni premišlje-vati in oznanjevati moje terpljenje, ker s tem ne boš nobene duš-ne škode terpela, temuč veliko milosti si pridobila. Ako boš po-božno in stanovitno moje terpljenje premišljevala, bom jaz vse tvoje prošnje kot dober oče sprejel, te bom razsvetlil in ti ne le za tvojo, temuč tudi za mnogih blagost mnogo razodel.“

Po tem nauku je ona od polnoči do jutra objokovala in pre-mišljevala terpljenje Gospodovo in pri vsakem posameznem terp-ljenju je zdihnila: „K temu te je, o Gospod! prignala vez lju-bezni do nas.“

Gospod se je razveselil njene prenovljene gorečnosti ter ji rekel: „O hči! Rekla si, ljubezen do vas ljudi me je prignala k terpljenju in iz skerbi za vaše duše sem vse delal; vedi torej, da kaker sem te jaz iskal v največi bridkosti, me boš morala tudi ti v mnogih težavah in bridkosti iskati. Pripravi se tedaj na mnoge stiske. Kaker je enkrat tvoje nečimerno življenje glas-no zoper mene govorilo po jezikih hudobnih, po vaseh, gozdeh, poljih in hišah, tako tudi ti ne smeš nikoli prenehati v prid greš-nikom glasno oznanjevati mojega življenja in pripovedovati, kako sem celo življenje preživel v trudu in delu iz ljubezni do greš-nega človeškega rodu. Kedor se bo prederznil zoper tebe govo-riti, me bo močno razžalil, ti mi boš pa dopadla. Oznanjuj, o hči! da sem iz ljubezni do vas ljudi iz naročja očetovega prišel dolu v naročje deviške matere, ko se je ona, gospa nebes, imenovala deklo. Oznanjuj terpljenje pri obrezovanju, počesčenje treh mod-rih, darovanje v tempelju v naročju mojega starega Simeona, preganjanje Heroda, beg v Egipt.“

Oznanjuj, da sem jaz najvišja, večna modrost jokajoč ležal v jaslicah, pred pastirci in pred tremi modrimi, ki so me molili, sem molčal jaz, ki odpiram usta mutastim. Oznanjuj moje vboš-tvo in kako sem v svojem dvanajstem letu ostal mej učenci, jih spraševal in jim odgovarjal, mej tem ko me je moja mati v nez-merni žalosti in sè solznimi očmi iskala pri sorodnikih in znan-cih. Oznanjuj, da si nisem v svojo porabo nič družega prideržal kot eno obleko, jaz stvarnik in gospod vseh stvari, ki sem nebo olepotičil sè zvezdami. Oznanjuj, kako sem poklical in izvolil

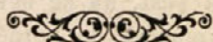
učence, kake čudeže sem delal in pripoveduj, da sem slepim dajal pogled, da sem gobove očiščeval, mertvoudne ozdravljaj, obsedene reševal hudobnih duhov in mertve obujal v življenje. Oznanjuj obujenje Lazarjevo na prošnjo njegovih sester. Oznanjuj mojo očetovsko ljubezen do onega mertvoudnega, ki je tako dolgo čakal pri ribniku. Vedi, kaker so ljudje godernjali zoper moje čudeže in nauke, tako bodo prederzno godernjali zoper manjše brate, tvoje duhovne očete. Pa kaker jaz nisem prenehal dobro delati zavoljo besed obrekovavcev, tako se tudi bratje naj ne dajo motiti pri svojem sv. opravilu za me, čeravno svet zoper nje hudobno govori. Oznanjuj, da sem bil vtrujen od dolgega pota in žejen govoril pri vodnjaku sè ženo Samarjanko ter njo in Samarjane spreobernal. Oznanjuj, da sem s cestninarji, z grešniki in farizeji skupaj jedel, da sem v hiši enega farizejev prizanesljivo ravnal z jokajočo Magdaleno, da sem v grešnikih budil zaupanje na odpuščenje.

Oznanjuj, da sem se mnogo trudil in v strahu pred terpljenjem celo kri potil. Oznanjuj vse, kar si slišala o mojem delovanju in življenju. Oznanjuj, kako sramotno so me prodali. Oznanjuj zadnjo večerjo z mojimi učenci in kako ponižno sem jim vmival noge. Oznanjuj, kako sem bil s poljubom izdan, kako so me tisti, ki sem jih čudovito in mogočno rešil egiptovske sužnosti, zvezali, v obraz bili, za lase vlekli in zasramovali. Oznanjuj, koliko jih je prišlo gledat moje terpljenje, ne da bi imeli sočutje z menoj, temuč da bi se veselili nad mojim terpljenjem. Oznanjuj, da so me slekli, bičali, za uho tolkli in v obraz pljuvali. Oznanjuj, da so me k smerti na križu obsodili, s ternjem kronali in zaničevali, puntarju in morivcu Barabi pred menoj prednost dali. Oznanjuj, kako so me na križ pribili v družbi razbojnikov, kako so grozni žreblji moje roke in noge raztergali.

Oznanjuj, da sem odpustil tistim, ki so me križali, da sem razbojnika sprejel, deviško mater deviškemu učencu Janezu izročil. Oznanjuj, kako se je v tolikih martrah posušilo moje serce, pa napajali so me sè žolčem in kisom. Z jokom oznanjuj, da na lesu križa nisem imel, kamer bi svojo s ternjem kronano vso razbito glavo položil. Oznanjuj, da sem svojo dušo izročil v roke svojega očeta, da sem glavo nagnil in svoje mertvo truplo pustil viseče na križu, mej tem ko je bila moja mati vtopljena v grenki žalosti pod križem.

Oznanjuj, kako so neusmiljeni grozovitneži še po moji smerti

se sulico prebodli mojo stran, ki je pritekla iz nje kri in voda tvojega odrešenja. Hočem pa, da pri vsakem mojem terpljenju poveš, da me je ljubezen do duš prisilila, da sem vse to storil“.

Najnovejši marternik iz reda sv. Frančiška, p. Viktorin.

Keder slišimo besedo: marternik, nas nehote ponese domišljija v stare čase, v mlada leta Kristusove sv. cerkve. In po pravici! Toliko marternikov ni imela nikedar sv. Cerkev kaker v prvih stoletjih svojega obstanka. Vender pa ne smemo misliti, da je v naših časih brez te dike, brez marternikov. Res, da jih ni toliko, kaker nekdaj, res tudi, da jih navadno ne martrajo na tako grozovite načine kaker pod rimskimi cesarji; ali brez marternikov pa le nismo in tu in tam slišimo ali beremo o tako grozoviti smerti Kristusovih spričevavcev naših časov, da nekateri v tem prav nič ne zaostajajo ali celo presegajo svoje slavne predhodnike. In ravno frančiškanski red je tako srečen, da se more ponášati poleg mnogih svojih marternikov, ki so prelili v prejšnjih časih svojo kri za Kristusa, tudi s takimi, ki so jo prav v naših časih. Koliko gorečih misijonarjev so pomorili v tem stoletju kervoločni Turki! pozabljeni so sicer in svetu neznani, toda njih plačilo v nebesih ni slabše kaker tistih, ki so vsim znani — svetla marterniška krona jih krasi, kaker vse druge marternike. Najnovejši marternik našega reda pa je menda belgijski frančiškan p. Viktorin Delbrovk, (pisano: Delbrouck) misijonar na Kitajskem, ki je prelil ob koncu lanskega leta svojo kri za Kristusa.

Meseca decembra 1898. je prišel telegram, da so Kitajci umorili več kristijanov in njih misijonarja iz frančiškanskega reda; drugih podrobnosti ni omenjal telegram. Iz tega, kar je sporočil v Evropo pred kratkim francoski konzulj v kitajskem mestu Han-Kov so se zvedele tudi podrobnosti ter način smerti in sicer tako grozovit način smerti, da smemo prištevati vmrcjenega misijonarja mej najbolj slavne kitajske marternike. — Pred dvema leti, meseca sušca, 1897 je šel p. Viktorin Delbrovk, rojen 14. majnika 1870 v Belgiji, iz tamkajšne frančiškanske provincije, po določbi svojih višjih v kitajsko misijonsko škofijo: Južno-zahodni Hupé, ki jo oskerbljujejo belgijski frančiškani. Opravljal je službo

na več krajih prostorne misijonske škofije ter je prišel slednjič, meseca septembra 1898 v Če-Kjav-Čan, kjer ga je imela doleteti čez malo tjednov kaker grozovita tako slavna smert. Vže meseca novembra se je razširila vest, da se nekaj kuha zoper kristijane; Ko se je p. Viktorin prepričal, da poročila niso prazna, je prosil velikega mandarina ¹⁾ mesta I-Čang pomoči zoper preganjavce. Res izda razglas v obrambo kristijanov. Toda drugi kitajski uredniki se niso zmenili za ta razglas ter niso ničesar storili, da bi preprečili preganjanje ter razgnali preganjavce, ki so se začeli v čete zbirati.

29. listopada pridejo kristijani vasi Siao-Me-Tien v Če-Kjav-Čan ter prigovarjajo misijonarju, naj gre ž njimi, da bo bolj na varnem. Res ga pregovore, da gre ž njimi. Ravno 29. listopada pa vstane preganjanje v kraju Tsong-Si ter se hitro širi po celi pokrajini; preganjavci začno ropati po hišah kristijanov ter jih končno zažgo. Mnogo jih je bilo, ki so kri prelili za pravo sv. vero. Tako n. pr. so roparji vjeli nekega katehumena (t. j. človeka, ki se je pripravljaj na sv. kerst); silijo vanj, naj se odpove Kristusu, ali, zastonj je vse njih prizadevanje — ker ostane zvest, mu odsekajo glavo. Več kerščanskih starčkov, žen in otrok, ki so se zatekli v neko jamo pred preganjavci, so tolcvaji z dimom zadušili.

30. listopada se vse to zve tudi v kerščanski občini Siao-Me-Tienski; vsak beži kamer more. P. Viktorin dobro spozna veliko nevarnost, ki mu preti. Hitro napiše pismece, v katerem se poslovi od svoje matere, ter ga izroči nekemu kristijanu s prošnjo, naj ga odpošlje, ako njega vmore; potem pa zapusti s tremi zvestimi spremljevalci ob desetih zvečer vas, ter se napoti proti neki jami, ki je bila v bližini, kjer se misli skriti, dokler preganjanje ne mine. Po silnih težavah pridejo res do jame ter ostanejo tamkaj štiri dni, dokler jih ne izvohajo preganjavci. Zdaj jih iščejo vže prav blizu jame, vender k sreči jih ne iztaknejo. Ko se preganjavci malo oddaljijo od skrivališča, sklenejo vbežniki zapustiti dosedanje zavetjišče ter se napotiti v glavno mesto pokrajine v I-Čang. Eden izmej misijonarjevih spremljevalcev — ob enem njegov ministrant zapusti prvi votlino na ogled, ali je vse varno; po nesreči ga razbojniki vjamejo. Ker najdejo pri njem svete posode, takoj slutijo, da mora biti tudi misijonar v

¹⁾ Mandarin je splošno ime kitajskih državnih uradnikov.

blizini : hitro se ga odpravijo iskat in res, čez malo časa ga dobe v svoje veliko veselje. Obleko mu stergajo se života, zvežejo ga in peljejo mej neprestanim tepenjem in zasramovanjem v mesto Hùang-Pé-Čan. Drugi dan ga peljejo v mesto, kjer je prej stanoval : Če-Kjav-Čan, kjer siromaka celih šest dni na vse mogoče načine terpinčijo. Pet dni je visel vbožec na drevesu, strahovito so ga pretepali s palicami iz bambusa, ščipali ga s kleščami in žgali z razbeljenim železom in da bi strašnim telesnim bolečinam pridejali še dušne, so pred njegovimi očmi martrali pregrozovito osem drugih kristijanov ter jim slednjič preklali glave. 11. gruden napoči, dan smerti slavnega Kristusovega vojščaka. Sklenejo, da ima biti misijonar končno po prestanem strašnem martranju ob glavo dejan. Vsak izmej voditeljev teh tolovajskih čet ga vdari enkrat z mečem po vratu. Dva meča se zlomita, eden tolovajev vdari misijonarja tako, da mu posname kos zadnje strani glave ; pri sedemnajstem mahnjenju pade šele marternikova glava na zemljo. Hitro jo zverinski razbojniki prekoljejo, vzamejo možgane iz nje ter jih pogoltajo. Potem razparajo kervoloki misijonarju persi, iztergajo serce in pljuča, si jih mej seboj razdele ter tudi te pogoltajo.

Strašne grozovitosti, ki so jih doprinesli nečloveški roparji nad vbogim misijonarjem, je priznala tudi sodnija, kaker se vidi iz zapisnika (protokola), ki so ga napisali 26. prosinca tekočega leta, in ki se glasi :

„V pričujočnosti mandarina Huang-Ven-Kuei-a Tong-Fu-Hien-skega je bilo preiskano v Long-Van-ski pagodi (tempelju) telo patra Viktorina (Janeza Delbrovka) iz reda sv. Frančiška, apostoljskega misijonarja v južnem Hupé, ki je bil vmorjen 11. septembra, 1899 v Če-Kjav-Čan in sledeče dognano :

Glava je ločena od trupla s premnogimi vdarci ; dve globoki rani se vidita, ena zelo globoka od enega ušesa do drugega, druga tudi globoka takoj nad vratom ; dalje je odsekan del spodnje čelusti. Črepinja je bila odperta, da se je moglo notri videti, možganov ni, kakor tudi kože na zadnji strani glave, lica so razbita od vdarcev, nos popolnoma stolčen. Globoko rano ima truplo na levem pleču, roka ima globoko luknjo in od komolca do zapestja se poznajo opekline, leva roka je od vdarcev razbita. Meso nad desnim stegnom je od vdarcev scufedrano, ena rama je čisto razbita, leva roka zvita, brežkone zaradi preterdih vezi. Desna noga in desno stegno je skoro čisto zdravo, le podplat desne

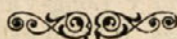
noge kaže sledove strašnega tepenja. Meča leve noge ima s'edove hudega ščipanja in koža noge je od vdarcev kaker vstrojena. Del levega stegna manjka, odločen je bil od kosti s kakim topim orodjem, kost je oglodana. Truplo je od vratu nadalje razparano in v ta veliki razporek je vtaknjeno 35 cm. dolgo polence, ki derži obe polovici narazen. Herbet je poln vdarcev. V sredi herbta so sledovi strele iz puške. Čreva visijo iz trupla in celo telo je onesnaženo z blatom, ker so je po tleh vlačili. Truplo se je v pričo mandarina fotografiralo. Le-to je še popolnoma gibčno in ne kaže nobenih sledov gujilobe.“ (Slede podpisi komisije).

Ko so truplo sodnijsko preiskali so oblekli misijonarji dragega sobrata v mašniško obleko ter ga položili v lepo kersto.

To popolnoma zanesljivo poročilo nam priča o velikih nevarnostih, ki so jim izpostavljeni misijonarji tudi še dandanašnji v tako imenovanem nebeškem cesarstvu, na Kitajskem. Priča nam pa tudi, da še živi tista serčna ljubezen do Kristusa in do bližnjih, v bogih nevernikov, ki je tako zelo krasila perve kristijane, ljubezen, ki je pripravljena vse, tudi življenje darovati za Kristusa, za zveličanje duš.

Bog daj, da se tudi glede kitajskega cesarstva izpolni, kar je terdil Tertulijan o rimskem cesarstvu; da bi bila namreč tudi za pagansko Kitajsko „kri marternikov seme kristijanov.“

Po „Vaterlandu“ P. B. R.

Življenje častitljivega brata Petra Bardesija.

P. C. L.

8. Poglavje.

Brata Petra ljubezen do bližnjega.

Prava ljubezen do Boga ne more sama ostati, mariveč mora združena biti tudi z ljubeznijo do bližnjega; ker smo vsi po Kristusu bratje tedaj imamo tudi sveto dolžnost, da se mej seboj ljubimo in eden drugemu pomagamo kaker v telesnih, tako tudi v dušnih potrebah. To je dobro vedel, častitljivi služabnik božji

br. Peter; on je ljubil svojega bližnjega s pravo bratovsko ljubeznijo, pomagal je vsakemu, keder in koliker je le mogel, pomagal ne samo v telesnih potrebah, ampak tudi, in to še s toliko večo gorečnostjo, v dušni sili. Mnogo si je prizadeval, keder je bilo potrebno grešnika svariti in na pot čednosti pripeljati; rad je obiskaval bolnike in z veliko ljubeznijo in premagovanjem samega sebe jim stregel; tudi molil je za nje, da bi poterpežljivo mogli prenašati svojo bolezen in da bi, ako je božja volja, ozdraveli, ali pa v milosti božji se ločili s tega sveta.

Br. Peter je pomagal splah vsakemu, koliker in kaker je mogel, dostikrat celo ne čudovit način. Neki korar, Janez Hermua, je imel neozdravljivo bolezen in je bil že blizu smerti. Da bi se za smert bolje pripravil, je prosil, da bi smel zadnje dni v samostanu prebivati. Naj se človek, dokler je zdrav, še takona srečno smert pripravlja, vender, ko vidi smert blizu pred saboj, spozna, da še ni dobro pripravljen. Spovedal se je tedaj čez celo svoje življenje in že vmirajoč je še prosil, da bi k njegovi postelji prinesli podobo matere božje iz cerkve. Med tem se je bilo znamenje dalo, ki je redovnike k duhovnim molitvam klicalo, in vsi patri so šli na kor prepričani, da, ko se vernejo, korarja več ne bodo živega našli. Br. Peter pa, ker sam ni smel podobem matere božje k bolniku nesti in tako njegovo poslednjo željo izpolniti, je pred podobo pokleknil in za bolnika molil in Marija ga je vslišala. Kako so se začudili patri, ko so po molitvi šli v celico bolnega korarja! Za gotovo so mislili, da je že mertev, in glej, on ni bil samo še živ, ampak popolnoma zdrav, tako da je patre vesel pozdravil: „Sem že zdrav in življenje mi je za šest mesecev podaljšano, tako mi je rekel br. Peter“. In tako je bilo. Služabnik božji, br. Peter, je namreč svojo veliko kraljico prosil za podaljšanje življenja korarjevega in ona mu je odgovorila, da bo korar še šest mesecev živel, potem pa bo moral umreti. Bolnik je bil tedaj popolnoma zdrav, pa on ni pozabil, da mu je življenje le za malo časa podaljšano; zato je vse svoje posvetno vredil in se za srečno smert prično pripravljal. Prišel je tako šesti mesec in mnogi, ko so videli, da je zdrav ko riba v vodi, so mu rekli, naj si iz glave izbije tisto domišljijo; ali on je le terdil, da to ni nobena domišljija, ampak gotova resnica, kaker se je to tudi kmalu videlo. Na dan praznika sv. Jožefa, ko je bilo ravno šest mesecev preteklo, ga je napadla

huda merzlica in zvečer je bil mertev; dobro pripravljen je stopil pred večnega sodnika.

Nekega dne je brat Peter po božjem razodevenju izvedel, da neka zakonska ženska namerja svojemu možu nezvesta postati, ker je mislila, da si bo s tem v svoji siročini kaj pomagala. Odločila se je neko nedeljo v štiridesetdanskem postu, da to hudo delo doprinese. Na enkrat pa stoji pred njo služabnik božji, br. Peter, in ji ostro reče: „Je li samo tvojega moža odrešila presveta rešnja kri našega gospoda Jezusa Kristusa?“ Žena se prestraši, ko ob takem času vidi pobožnega frančiškana pred seboj in sliši njegovo očitjanje. Br. Peter pa nadalje pravi: „Zakaj nisi šla k sveti maši tudi ti?“ Ona se osramočena nekaj izgovarja in opravičuje, br. Peter pa nadaljuje s prijaznim glasom: „Draga hči, za tako malo dobička hočeš žaliti neskončno svetost, večnega Boga? K njemu se zaupljivo obrni in pomagaj ti bo v tvoji potrebi.“ Tako je govoril in zginil iz pred njenih oči.

Neki mladenič je imel pregrešno znanje z neskušeno deklico, ki ga je zaslepljena sprejemala v svojem stanovanju in je znala vse tako vravnati, da njena brata za to dalje časa nič nista vedela. Ko sta pa na to prišla, sta sestro in tistega mladeniča ostro pokarala ter jima daljnje znanje prepovedala in tudi s kaznimi pretila, ako bi beseda nič ne pomagala. Eden bratov pa je pridno pazil in pripravljen je bil zapeljivega mladeniča pri tisti priči vmoriti, ako bi se prederznil zopet približati se njegovi sestri. Neko noč pa, ko je mladenič mislil, da je varen zlasti ker je bila velika tema, se vendar hiši približa; ali v tistem trenutki vidi pred seboj brata Petra, ki mu slabo obnašanje očita in ga svari, naj se te hiše ogiblje, ker mu preti velika nesreča za dušo in telo. Mladenič, ki ga je nekako strašna prikazen brata Petra prevzela, sklene, ko sliši še njegovo resno opominjevanje, slušati, ali kmalu je zopet sklep overgel in se na novo hiši približal. Brat Peter se mu zopet prikaže in ponavlja svoje opominjevanje. Nesrečni mladenič še ni odnehal, strast mu ni dala miru in šel je po drugi poti do nesrečne hiše. Pa tudi tukaj se mu prikaže br. Peter, ki je vendar le naposled dosegel, da se je mladenič premagal, tisto pogubno znanje pretergal ter se tako dušne in telesne nesreče obvaroval.

Kaker smo že prej omenili, je bil br. Peter posebno tudi

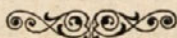
skerban za bolnike; ti so se mu zlasti smilili in po pravici, Keder koli je torej čas imel, jih je rad in pogostoma obiskoval, naj si bo, da so bili domači njegovi sobratje ali pa drugi bolniki po hišah in v bolnišnici. In že sama njegova pričujočnost je bolnike tolažila in jim terpljenje lajšala, ker se je na njegovem obrazu svetila svetost žlavljenja in to je tako dobro delo bolnikom da je mnogi, če ne popolnoma ozdravel. vsaj boljšega se čutil.

Zavoljo tega njegovega res čudovitega vpliva na bolnike, jih je bilo vedno mnogo, ki so v samostan zahajali zdravja iskat, ker so bili prepričani, da jim bo odleglo, če bodo le videli tega pobožnega služabnika božjega. Večkrat je pa dal br. Peter tudi kaka zdravila, ki so tako rekoč skoraj vselej pomagala, ne da bi bila sama na sebi toliko zdravilno moč imela, mariveč ker se jih je božja vsegamogočnost s posredovanjem brata Petra posluževala, da je bolnika čudežno ozdravila. Pri taki priložnosti, ko je ta ali oni zdravila prosil, je šel br. Peter v svojo celico, kakor da bi v nji imel pripravljen lek, in prinesel je vun kako nedolžno zelišče ter je dal bolniku; Bog pa je storil, da je pomagalo.

Imel je n. pr. dva koščka lesa, in če ju je položil na bolni zob, je bolečina nehala; mnogokrat se je poslužil limonovih olupkov in ž njimi je pregnal bolezni, ki so zdravniki terdili, da so neozdravljive. Prišel je k njemu neki siromak, ki je imel na vratu bramorje ali bezgavke, tako da mu je že meso gnjilo in ni bilo več upanja, da bi ozdravel. Brat Peter pa je to gerdo rano s svojim jezikom zlizal in potem na njo neko zelišče položil in vbožec je bil zdrav.

Neki dan ga sreča neka vboga žena in ga s solzami v očeh prosi, naj gre k možu, ki močno bolan v hiši leži. Br. Peter se je nekoliko branil, ker je bil takrat že zelo truden, pa ko žena le ni nehala prositi, je njeni prošnji vstregel. Šel je za njo po težavni poti, ali vedno bolj je odzadaj zastajal, ker je žena mejpotoma začela nesramno govoriti in se tudi nespodobno obnašati. Br. Peter je v tej dušni sili začel Marijo ne pomoč klicati, in glej, komaj je to storil, pa je nesramna ženska zginila zapustivši za sebo neznosljiv smrad. To je bil namreč hudobni duh, ki se mu je prikazal v podobi ženske in ga je hotel otergati od ljubezni, ki je plamtela v njegovem sercu, pa na pomoč mu je prihitela njegova nebeška varihinja ter ga obvarovala sovražnika.

Neki dan je bil brat Peter pri svojem bratu Frančišku, ki je, kaker smo rekli, tudi v Santjagu stanoval. Čas se je zavlekel in ker je bil samostan nekoliko oddaljen, bi ne bil mogel do obeda tja priti. Ostal je torej pri bratu. Kosil je, kaker po navadi, le nekoliko zelenjave in pogovarjala sta se le o Bogu in božjih rečeh. Pri takih pogovorih se je br. Peter večkrat kar zameknil in je bil kaker mertev, kar je njegovega brata Frančiška vedno bolj prepričevalo o njegovi svetosti. Tudi pri tej priložnosti se je služabnik božji zameknil in v tem zamaknjenju je čez navado dolgo kaker mertev ostal, tako da je njegovega brata že skerbeti začelo. Naposled se je vender prebudil ter je bratu rekel: „Frančišek, naša mati so ravno kar umerli“. Brat si je zapomnil dan in uro, kedaj je brat Peter tako govoril, in ko je prišlo iz Ordunja pismo, v katerem so mu materino smert naznanili, je spoznal, da se je to ravno tisti čas zgodilo, ko je to br. Peter v zamaknjenju videl in naznanil. V tem pismu so mu tudi sporočili, da je bil brat Peter navzočen, ko je mati vmirala, da jo je on v smertnih težavah tolažil, mnogo za njo molil in ji oči zatisnil. Frančišek se je razjokal od žalosti, pa še bolj od veselja, ker je spoznal, da je Bog njegovemu bratu dal tako čudovito milost, da je bil ob enem in tistem času na dveh krajih, namreč pri njemu in pri smertni postelji vmirajoče matere.

Francišškanski misijoni.

V Afriki.

V Afriko je poslal že sam sv. Frančišek svoje duhovne sinove oznanjevat sv. evangelij, in še zdaj imajo naši duhovni bratje tam tri apostoljske prefekture in eno posebno misijonsko postajo.

1. Apostoljska prefektura v Maroku. V sadanje cesarstvo Maroko v severno zapadni Afriki je poslal sv. Frančišek šest svojih duhovnih sinov razširjevat sv. evangelij. 16. prosinca leta 1220. jih je bilo pet od njih vmorjenih zavoljo svete vere, namreč sv. Berard, sv. Peter, sv. Adjut, sv. Akurzij, sv. Oton. Brat Vitalj, njih predstojnik, je bil na potu zbolel in

na Španskem ostal. Leta 1227 je poslal brat Elija, generalj celega reda, v Maroko patra Danijela in 6 tovarišev; njim so 10. vinotoka glave odsekali zavoljo svete vere. Njih praznik se obhaja 13. vinotoka. Leta 1234 je oznanjeval sv. vero v teh krajih, frančiškan Agnelj kaker papežev poslanec (legat), ki je potem postal škof; po njegovi smerti je bilo več frančiškanov tam škofov do leta 1566. To leto so križoverci sicer zaterli škofijo, ali frančiškani so vender le ostali in za kristijane skerbili do današnjega dne, se ve mej hudim preganjanjem. Leta 1859 je sv. cerkev tamkajšni misijon zopet povzdignila v apostoljsko prefekturo. V maroškem cesarstvu je 6 milijonov ljudi, mej njimi pa samo 6 tisoč katoličanov, drugi so mahomedanske vere. Kristijani govorijo špansko, neketeri domači tudi jezik helha (xelha), splošno pa arabsko. Podnebje je pri morju zmerno in zdravo, v sredi cesarstva pa vroče (srednja vročina 20° C), voda nigdar ne zmerzne. Dežuje od oktobra do marcija. Bolj imenitne misijonske postaje so mesta: Tetuan (20 tisoč prebivalcev), Tanger (Tanher) 20 tisoč, Kasablanka (Casablanca 7 tisoč), Larače (Larache 9 tisoč), Masagan (Mazagan 4500), Safi (Saffi), Mogador (20 tisoč), Aljkasar (Alcazar), Kebir, Rabat (30 tisoč). V teh misijonih je 32 mašnikov, 18 bratov lajikov, 12 frančiškanek; šol imajo 7 za 300 dečkov, 7 za 270 deklet; tudi bolnišnico in tiskarno imajo.

2. Apostoljska prefektura v Tripolju je mej Alžerijo na zapadu in Egiptom na jutru; proti jugu je puščava Sáhara, na severju pa sredozemeljsko morje. Ta dežela spada pod turško cesarstvo in je razdeljena v dve pokrajini; vsaka pokrajina ima sultanovega namestnika, pašá imenovanega. Prebivavcev je okoli 1 milijon, in so mahomedanci, razen 5800 katoličanov; ljudje govorijo arabsko, tu pa tam laško in maljteško. Podnebje je vroče, noči so vender hladne; po zimi gre pri morju dež, včasih tudi sneg. Frančiškani imajo 2 hospica s farami v Tripolju (Tripolis) in Bengasi (Benghasi) (čez 70.000 prebivalcev); misijonske postaje so v predmestju Tripoljskem, v Itensu. Sliten-Jabiji (Jabia), Misurati (Misrata) in v Derni (Dernah), Misijonarjev je 18 in imajo 2 šoli za 200 dečkov in 2 šole za 330 deklet, ki jih učijo sestre sv. Jožefa; v Tripolju imajo bolnišnico za vse narodnosti in vere.

3. Apostoljska prefektura v zgornjem Egiptu je spadala do leta 1686 h kustodiji Svete Dežele; to

leto je bila ločena in leta 1697 je bila povzajgnjena v apostoljsko prefekturo. Poletje, od aprila do novembra, je tam prav vroče, do 43° C v senci, po zimi je pa prijetno; voda v mlakužah malo kedaj zamerzne; dež je prav redka stvar. Podnebje je zdravo; le pri Erdečem morju je nezdravo. Ljudje govorijo arabsko, tu pa tam angleško, francosko, laško, slovensko, nemško. Prefekt, zdaj pater Vincencij, stanuje v Kahiri (Cairo); misijonske postaje so: Kahira, Fajum, Beni-Suef, Naghi Hamadi, Assiut (Siut), Tanta, Gherga (Džirdžeh), Klene (Kleneh), Luksor.

Mašnikov je v tej prefekturi 13, bratov lajikov 6; imajo šole za dečke in dekleta. Dela je tu veliko ali malo delavcev; „protektor“ ali pokrovitelj tega misijona je naš presvetli cesar, ki ga tudi verlo podpira s svojim denarjem.

A s s a b. Še dalje pod sonce, (na 13° nad ekvatorjem) pri Erdečem morju, v Asabu, so imeli č. patri kapucini misijonsko postajo, ki so jo pa zapustili. Na prošnjo propagande je poslala tja kustodija Sv. Dežele leta 1891 dva mašnika in enega brata lajika. V ti misijonski postaji je 7 redovnic sv. Ane, ki imajo šole, 23 katoličanov Lahov in 24 katoliških Abesincev.

P. A. F.

Nauki in zgledi

svetih redovnikov reda manjših bratov sv. Frančiška.

Ponižnost.

„Vsih nevarnosti in velikih padcev ni vzrok nič drugega kaker napuh“. (Bl. Egidij, tovariš sv. Frančiška).

Leta 1445 je prišel v Rim jako sloveč frančiškan, Justin Oggerski, kateri je bil zapustil imenitno svojo rodovino, ter oblekel težko haljo manjših bratov. Bogu je bilo tako všeč veliko zatajevanje imenitnega mladeniča, da ga je v redu obsipal z nenavadnimi duhovnimi milostmi, mej njimi posebno s zamaknjenjem. Ko je tedaj ta slavni redovnik prišel v Rim, je šel v samostan araeljski, kjer je takrat prebival veliki Janez Kapistran.

Neki dan, ko se je po običaju bralo v obednici (refektorju) življenje svetnikov, se je naenkrat rečeni redovnik zameknil ter

visoko pred neko podobo Matere božje kleče obstal. Po kosilu so redovniki odšli na kor molit, sv. Janez je pa ostal v obednici in čakal, da pride zamaknjenec zopet k sebi. Ko se je to zgodilo, mu je jako lepo k sercu govoril, da naj se ne prevzame zaradi take velike milosti, ki jo je prejel od Boga, temveč naj se zmirom bolj ponižuje v svoji ničnosti.

Ko je papež Evgenij IV. zvedel o tem prizoru, je izrazil željo videti tega ogerskega redovnika. Kar se je tudi zgodilo. Justin je hotel po navadi poljubiti noge sv. očetu, ali papež ga je ljubeznjivo vzdignil ter mu kazal sploh čutila največega čišljanja in očetovske priljudnosti.

Ali dobrota sv. očeta je bila za Justina kaker strela z jasnega; prevzetne misli in želje so presunile njegovo dušo, in kar je huje, so tudi v nji obstale. Ko se je vernil v samostan, je sv. Janez po božjem razodenju spoznal njegovo dušno stanje, ter mu je žalostno rekel: „O vbogi moj brat! torej majhina in ničvredna čast ti je zmešala glavo! O kako strašno si se spremenil. Od tukaj si šel angelj, in vernil si se hudič! Oh spreoberni se, ponižaj se pod mogočno roko božjo, ketera daje milost ponižnim, prevzetnim se pa zoperstavlja.“

Te besede pa niso v Justinu sadu obrodile, temveč ostal je terdovratno v napuhu, kateri je bil vzrok, da niso mogli so-bratje ž njim živeti; ušel je naposled iz reda in kmalu nesrečno vmerl. (Wading a. 1224. n. 21. 22).

„V služabnika Kristusovega pride napuh takrat, keder on poželi od ljudi milost (naklonjenost); keder išče od njih hvale; keder išče časti. Vsega tega se mora varovati, kaker strupa, ker to je korenika vsega zla.“ (S. Bonaventura de perf. ad Soror.)

Kako je bil naš sv. o. Frančišek nasproten vsaki častiželjnosti, in kako je on iskal vsako priložnost, da bi bil zaničevan od ljudi, nam dokazujejo nasledni dogodki. Enkrat ko je bil blizu puščave Podžija, kamer so ga bili povabili, da bi jim o božiču pridigal, je pred veliko množico ljudstva tako le začel svoj govor: „Vi me imate za svetega moža, in zato ste prišli pobožno na ta kraj, ali vedite, da cel ta post sem jedel sè slanino zabeljene jedi. Drugikrat se je zgodilo, da je tudi zaradi bolezni moral jesti meso. Ali komaj jo nekoliko okreval, si je mislil, da se ljudje nad njim

goljufajo, ker morda mislijo, da se on mesa zderzuje. Zato je kar vstal, in šel ne asiški terg, sklical ljudstvo ter stopil v stolno cerkev, si del okoli vratu debel konop, ter se dal vleči do nekega kamna, kjer so nenadno hudodelniki stali, ter čakali zaslužene kazni. Akoravno je imel merzlico in bil jako slaboten, je z nepopisljivo vnemo in ponižnostjo pridigal, in posebno povdarjal da nikaker ne zasluži, da bi ga častili ko pobožnega, temveč da bi ga imeli za posvetnega in požrešnega, ker je jedel meso, da ljudje niso vedeli. Posledek te ponižne izjave je bil seyeda ravno nasproten namenu sv. očeta, ker ljudstvo je kar jokalo od ginenja, videč tako svetega in ponižnega pridigarja. (P. Panfilo — Storia franc. v. I. 9).

„Ponižnost je dvojna: ena je ponižnost ljubezni, katero ima gdor se radovoljno poniža; druga je ponižnost resnice, katero ima gdor se ima za nizkega . . . Obedve ste nam potrebni, namreč ponižnost resnice v umu, ponižnost ljubezni v čustvu, da tako odstranimo napuh predornosti in napuh slavo-hlepnosti.“ (S. Bonav. com. in Luc.)

Ko je enkrat naš sv. Oče Frančišek pridigal v Ternu, je rekel škof tistega mesta ljudstvu: „Te dni je Bog počastil svojo cerkev s tem priprostim in nevednim vbožčekom, zato se mu zahvalimo“. Nato se je svetnik vergel na tla pred škofa, ter se mu preserčno zahvalil, da ga je razglasil za tacega, kakeršen je v resnici, namreč zaničevanja vreden, priprost in neveden. (P. Panfilo etc.)

Kako ponižno je sv. Paškalj Bajlon o sebi mislil, se bode spoznalo iz naslednega slučaja. Enkrat je prejel ko miloščino nekoliko olja, katero je del v velike posode, ketere si je opertil na herbet. Ko so ga neketeri videli s tako težkim bremenom, so mu rekli: „Kakó je mogoče toliko nesti? Kaj ni bilo dobiti živali, ketera bi vam nosila te posode?“ Na to je on zaničevaje samega sebe rekel: „In kje naj se dobi žival večja od mene?“

Enkrat mu je rekel neki Fr. Vincencij: „O kaj delaš preljubeznjivi svetnik?“ Te besede so ga tako vžalile, da je sveto jezen odgovoril: „Brat, ne govori tako, ker, ke bi me Bog hotel kaznovati po mojih grehah, bi me vergel na dno pekla.“ (In vita).

„Treba da je služabnik božji vedno ponižen, ako hoče priti na mesto zaverženih angeljev; ker samo ponižnost naj si bo pri človeku ali pa pri angelju, dopade Bogu“. (Sv. Bonav. de perfect.)

„Kaker teče voda v doline, takó milost sv. Duha v ponižne; in kaker voda močnejše teče, koliker bolj sterm je vodo-tok, tako se tudi bolj bliža Bogu in zadobi večo milost, gdor je od serca ponižen“. Sv. Bonaventura.

Velika je bila ponižnost našega sv. Očeta Frančiška; bl. Tomaž Čelanski ga kar naravnost imenuje zgled vse ponižnosti. On je mislil o sebi takó ponižno, da se je pri vsih svojih dobrih delih imel za grešnika in nevrednega hlapca. Neki njegov tovariš je videl v zamakujenju mnogo krasnih sedežev v nebesih, mej katerimi je bil eden čez vse lep, okrašen z dragimi biseri. Ves začuden je premišljal, čigav bi li mogel biti tisti prekrasni sedež, in glej, naenkrat sliši glas, ki pravi: „Ta sedež je bil za enega odpadlih (zaverženih angeljev) in zdaj je namenjen za ponižnega Frančiška“. Ko je prišel k sebi pobožni tovariš, vpraša radovedno sv. Očeta, kako le misli o sebi, na kar mu precej Kristusov služabnik odgovori: „Meni se zdi, da sem največi grešnik na svetu“. Tovariš mu na to odgovori, da po vesti ne more o sebi tako misliti in govoriti; na kar sv. Frančišek: „Ke bi bil Bog tako obilno obložil z milostmi najbolj hudobnega človeka, bi mu bil bolj hvaležen ko jaz!“ Na te besede se je pobožni tovariš prepričal, da bo enkrat Frančišek povišan zavoljo njegove ponižnosti, ter je ob enem slišal notranji glas: „Ponižnost bo najbolj ponižnega povišala do sedeža, zgubljenega po nahu“. (P. Panfilo).

Neki redovnik je prosil sv. Bernardina Sijenskega, naj mu pove, na kak način bi mogel najpred dospeti do popolnosti. Svetnik se je na to priklonil k tlam, in s perstom kazaje tla je rekel: „Dolu, dolu“; s čemer je hotel reči, da ako hoče doseči popolnost, mora imeti terdno podlago ponižnosti.

„Ponižni se ima za nevrednega vsega dobrega preteklega in prihodnjega; ve dobro, da ne more imeti nič dobrega niti iz sebe niti da kaj dobrega zasluži, ali mu je gdo kaj dobrega dolžan: temuč ako vidi kaj dobrega v sebi, se ne povišuje in ne hvali;

mariječ je znižuje in skriva. Dobro pa, katero vidi pri drugih na vso moč povišuje“. Sv. Bonaventura.

O bl. Andreju Hibernonu se bere, da mu je enkrat neki sobrat navdušeno rekel: „O sveti starček!“ Blaženi mu je pa hitro odgovoril: „Neumen, prismojen in prederzen starec dà, ali nikaker sveti!“ Drugikrat mu je rekel eden, da naj se Bogu zahvali za čednosti, ki ga je Bog ž njimi obdaroval, na kar je pa sveti mož vskliknil: „O moj Bog, daj da bi bil res tak, kakeršen mislijo ljudje da sem; ali jim pa daj, milost, da bi spoznali, kako sem slab“.

Čast. Benedikt iz Podžibonca se je imel za tako slabega, da je tistemu, kateri se mu je priporočal v molitev, odgovarjal: „Oh ke bi vedel kaj je p. Benedikt, ne bi vanj toliko zaupal! Res, lahko je, da se najde na svetu kak bolj hudoben človek od mene; ali ako bi bil Bog njega s tolikimi milostmi obdaril kaker je mene, ne bi bil gotovo slab, kaker sem žalibog jaz“. Keder je slišal kaj slabega od kakšnega človeka, se ni nikaker čudil, temveč ves potert zdihaval: „O Gospod, jaz se ti zahvalim! Ke mi ne bi bil odvzel tiste slabe priložnosti, in mi ne bi bil sé svojo milostjo pomagal, bi bil storil jaz še huje ko je storil ta vbožec“.

P. H. R.

Veliki častivec Matere božje,

bl. Jakob Strepar, škof, I. reda.

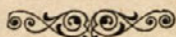
Sredi 14. veka je zagledal luč tega sveta poljski žlahtnik Jakob Strepar. Njegovi pobožni stariši, so mu zgodaj vcepili vzorna kerščanska načela in strah božji, tako da je kesneje ko izversten mladenič stopil v red manjših bratov in se tako rešil zapeljivega sveta. Sobrate je prekosil v svetosti in učenosti, posebno pa v gorečnosti za zveličanja duš. Veliko polje njegovi gorečnosti se je odperlo na sosednem Ruskem, kjer je bilo še dosti ajdov in rozkolnikov, katerih je on mnogo pripravil k pravi veri, tako da je bil po večletnem delovanju imenovan za hališkega nadškofa. Te časti se je on sicer branil; ker mu pa to ni nič pomagalo, jo je sprejel; nosil je pa vedno obleko manjših bra-

tov in koliker mu je bilo mogoče, nadaljeval misijonsko življenje. Da bi njegovo delovanje bilo uspešno in stanovitno, je po vsi moči razširjeval pobožnost do Matere božje.

Za Bogom je bila ona njegovo edino zaupanje. Namestu gerba žlahtne rodovine Streparjeve, si je dal narediti novega s podobo Matere božje. Tudi pečat, s katerim je izdajal naredbe za škofijo, in perstan je imel okrašen s podobo preljubljene Matere božje. V njegovi stolni cerkvi se je vsaki večer opravljala pobožnost na čast prečisti Devici, kar se je godilo tudi po vseh krajih, kjer se je sveti škof vstavljal. Pri tej pobožnosti in tudi pri pobožnostih, ki jih je vpeljal na čast presvetega Rešnega Telesa, je bil on vedno pričujoč, in je tako z djanjem in besedo ljudstvo k dobremu spodbujal.

Še veliko dobrega je storil dušam v blager. Po 19 letnem pastirjevanju je vmerl leta 1411. Pokopali so ga v redovni obleki, se znamenji škofijske časti v frančiškanski cerkvi v Levovu. Čez 200 let potem so našli njegovo truplo in obleko nestrohnelo. Po dovoljenju sv. očeta Pija VI. se obhaja njegov praznik dne 1. junija.

P. H. R.

Marija, tolažnica žalostnih.

Sv. Cerkev nas uči klicati Mater božjo „tolažnico žalostnih.“ Zakaj pa? Vže zato, ker je rodila Boga tolažbe; še bolj pa, ker je ona od Boga dana za posebno mater vsem žalostnim. Sv. Janez, Jezusov posebni ljubljeneec, je stal pod križem globoko potert in žalosten; božji Zveličar mu v tolažbo pokaže Mater; „Glej, tvoja mati.“ Jan. 19, 27. — Kam se žalostni otrok raje oberne kaker k materinemu sercu? Torej ako smo žalostni, tecimo k Mariji, naši ljubi materi.

Zakaj ima pa Mati božja tako vsmiljeno serce do žalostnih? Ona je pokušala sama vsakoverstne britkosti, da, njeno serce je bilo napolnjeno se žalostjo! Vsacemu more ona reči: „Glejte in pomislite, je li žalostenaka moji žalosti!?“ Thr. 1. 12. — Sam pogled na žalostno Mater božjo, nas potolaži in nam daje spoznati, da je vse naše terpljenje nič proti njenemu. V svojem nežnem sočutju si pa ona tudi prizadeva polajšati naše britkosti; saj ni mogla odnehati prositi svojega božjega Sinu, da

reši iz zadrege družino ženino v Kani Galilejski. — Oh, zato recimo večkrat: "K tebi vpijemo v bogi otroci Evini, oberni svoje milostipolne oči na nas in na našo potrebo.

Kako moč ima pa Marija pomagati žalostnim! Ona je nebeška kraljica, zatorej lahko stori tako rekoč vse, kar hoče. Ako bi hotela, bi precej spremenila vse naše britkosti in žalosti v veselje. Ali ona je „Devica modra“, in zato pozna, da je dostikrat nadloga njenega najboljšega otroka njemu potrebna za zveličanje, in zato mu je ne odvzame; vender ga pa poterjuje in tolaži. Oh recimo s pravim srcem: „O Gospa, ne, kar hočem jaz, ampak kar hočeš ti, naj mi Bog da“. Terde so te besede, ali v nebesih bomo spoznali, da nam je bilo v zveličanje naših duš neobhodno potrebno živeti v velikih britkostih. P. H. R.

Slaboten in vender koristen.

Gdor je slaboten in bolehen, se večkrat toži, da je za nič, da je namestu koristen, drugim le nadležen. To pa ni res. Ako te Bog pustí, da nisi za delo, ti hoče dati priliko nabirati si za večno življenje obilno zaslug, ako poterpežljivo prenašaš svoje križe in nadloge; in ako delaš sitnost svojemu bližnjemu, mu daješ priliko, da si tudi on nabira zasluženje za nebesa. Torej ne žali se, temuč pogumno napredovaj na ternovi poti.

Dostikrat se tudi taki ljudje tožijo, da so za nič, ko so vender sposobni za nekaj. Dobra volja in zaupanje na Boga, stori večkrat, da je slaboten in bolehen človek še bolj koristen ko močan in zdrav. — Sicer pa je Bog z nami zadovoljen, keder storimo, kar moremo. Tisti hlapec v sv. evangeliju, ki je dobil z dvema talentoma dva druga, je prejel ravno tako plačilo, kaker oni, ki jih je prejel pet in ž njimi pridobil še pet.

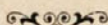
Gdor je slaboten in bolehen, ima priliko bolj ko vsaki drugi, skazati nadložnim vsmiljeno serce, terpeti z terpečimi, jokati s žalostnimi, kaker pravi sv. Pavel. Zato je hotel tudi naš Zveličar na se vzeti vse naše slabosti, „da bi tako mogel z našimi slabostmi imeti poterpljenje“ (Hebr. 4. 15.)

Kako je koristno tako po človeško žalostno stanje, kaže

mej toliko drugimi naslednje kratko življenje pobožnega p. Ludovika iz Aracila, reda manjših bratov.

Živel je na Španskem v 16. stoletju, v samostanu, kjer se ni več spolnjevalo v prvotni strogosti sv. vodilo. Zato se je hotel preseliti v drugi samostan, kjer se je živel bolj po sv. vodilu. Zdelo se mu je pa, da mu s tako slabotnim zdravjem ne bo mogoče prenašati take strogosti. Zaupanje na Boga ga je vendar ojačilo, tako da je prestopil v drugi samostan, in glej, strogo življenje mu je pristovalo. Pridigati se ve da ni mogel, ali njegov zgled in velika ljubeznjivost, ki jo je imel posebno do bolnikov, je bila stanovitna pridiga. Ljubezen do bližnjega je bila tudi vzrok njegove smerti, ker je ljubeznivo stregel kužne, je naposled tudi njega ta bolezen zgrabila ter mu prinesla leta 1583 venec marterništva ljubezni do bližnjega. Po smerti se je v veliki svetlobi prikazal svojim sobratom.

P. H. R.

Častimo duhovnike!

Veliko ljudstva je prišlo naproti sv. očetu Frančišku, ko je imel priti v neko lombardsko vas. Mej pobožnimi in pravovernimi je bilo pa tudi več krivovercev, ki so mislili, da je prišla lepa prilika priprostega človeka pripraviti v zadrego in ponižati verokatoličanov. Eden teh krivovercev nagovori Frančiška: „Dobri človek, kaj li mislite o našem kuratu? On je očiten grešnik. Smo li dolžni verovati njegovim pridigam, spoštovati njegovo obnašanje?“ Svetnik je precej razumel njih namere in rekel kazajoč s perstom: „Je li ta vaš kurat?“ „Da, on je“ odgovorijo krivoverci. Tedaj poklekne pred njega sv. Frančišek, ga prime za roke in reče: „Jaz ne vem, so li čiste ali ne te roke, to pa vem, da ke bi bile tudi nečiste, kaker vi pravite, ni njih nevrednost mogla pomanjšati moči svetih zakramentov. Brezštevilne dobrote so prišle skoz te roke nad kristijane; zato jih hočem poljubiti z namenom častiti Boga s častjo, ki jo skažem njegovemu služabniku“. Na to je poljubil duhovniku roke; krivoverci so pa spoznali, da se ne sme soditi o božjih delih po zaslugah ali nevrednostih ljudi. (Vita di S. Francesco — Le Monnier).

P. H. R.

Priporočilo v molitev.

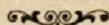
V pobožno molitev se priporočajo: č. p. Emanuelj Topolnik † 8. apr. t. l. v Klanjcu; rajni udje 3. reda skupščine goriske: Marjeta (Otilija) Masari iz Gorice, Marija (Terezija) Bitežnik iz Sovodnja, Marija (Klara) Gruden iz Cirkna; kobaridske: Ana (Marija) Uršič iz Kobarida; trojiške: Jožef Murk in Helena Uršič od Sv. Ane, Martin Lovrec in Urša Čuček od Sv. Andraža, Elizabeta Tuš in Terezija Škrget od Sv. Antona, Terezija Zavernik, Antonija Čenko in Elizabeta Likovič (ki je v svojem 97. letu v tretji red vstopila) od Sv. Benedikta, Marjeta Poštrak in Ana Lorbek od Sv. Roperta, Terezija Rakovec iz Ljutomera, Marija Berložnik in Julijana Vernik omož. Kramberger od Sv. Urbana, Ana Požegar od Sv. Bolfanka, Marija Štuhec od Sv. Križa, Alojzija Nedok in Jožefa Klobasa od Sv. Jurija Ščavnici, Neža Strniša od Kapele, Barbara Danjko od sv. Petra pri Radgoni, Mihaelj Vrumen, Marija Slaček, Marija Pivec, Elizabeta Zimič, Elizabeta Bračko, Katarina Berložnik in Ana Kramberger od Sv. Trojice.

Vrejevavec posebno priporoča svojo dobro rajno teto Frančiško Lésar, vmerlo 19. sušca v Jurjevici v Ribniški fari.

Primerno se nam zdi tukaj se spomniti tudi rajnega našega „Pirčeta“, najdolgoletnišega prebivavca kostanjeviškega samostana. Njegovo popolno ime je bilo Peter Srebernič iz Solkana. Prišel je v ta samostan vže ko dečko ter je prebil tu menda blizu do 60 let. Posebno imenitne službe ni imel; derva je sekal, vodo nosil patrom, po vertu zalival in pa „mehi tezal“ na koru, vse brez vstanovljenega plačila. Pri tem pa je živel zadovoljen in celo v svoji dolgi, nadležni in hudi bolezni — mnogo let mu je teklo iz noge in v želodcu je menda imel raka — prav za prav nigdar ni tožil o svoji nesreči. Poslednji čas je bil v resnici prava razvalina človeška, skoraj bolj ptičjemu strašilu podoben ko živemu človeku; vender je še lazil tiho okrog ter se zdaj tu zdaj tam grel na soncu sključen v dve gube in „tezal“ je vse do zadnjega. V svojem ne kratkem življenju smertnega greha menda ni mogel storiti in smert njegova se sme imenovati jako srečna. V pondeljek 10. malega travna smo opazili, da se mu bliža zadnja ura; zvečer tega dne je prejel pri popolni za-

vednosti vse svete zakramente za vmirajoče in papežev blagoslov in proti jutru naslednjega dne je sklenil. Pogreb je imel tak, kaker težko kje kak vbožček, kaker je on bil. Trije mašniki v cerkveni obleki, več patrov in mnogo „kjerikov“, ki jih je vedno rad imel v svojem življenju, zlasti ker so mu katerikrat kaj ponagajali, ga je spremilo z gorečimi svečami k sv. Ignaciju in od tam noter na daljnje goriško pokopališče; še v nebesih se mu je lehkó dobro zdelo. Če se je bilo morebiti pa vender treba kaj oglasiti v vicah, bodi tudi on priporočen v pobožno molitev naših dragih braycev.

Nadalje se priporočajo v pobožno molitev: Neka žena iz Gornega grada za sv. poterpežljivost in da bi bila rešena neke silne britkosti; priporoča tudi svojega moža za razsvetljenje; neka oseba priporoča svojo žlahtnico za ljubo zdravje; neka tretjerednica iz Nove štifte v mnogih dušnih in telesnih potrebah; priporoče tudi stariše, brata in sestro; druga tretjerednica v razne dobre namene; K. M. za polajšanje bolečin; K. Z. za polajšanje bolezni; neka oseba za ozdravljenje svoje sestre; A. D., ki je vsled težkega poroda nevarno zbolela, za ljube zdravje; M. V. za mir z bližnjim, ali da bi mogla svojo kočarijo srečno prodati; neka žena priporoča sebe, svojega moža, svoje otroke in vso hišo v mnogih potrebah dušnih in telesnih, zlasti za blagoslov božji, zdravje in srečo pri živini in za srečno zadnjo uro; neka tretjerednica za pomoč v hudih skušnjavah in srečno zadnjo uro; J. M. za dar čistosti in ponižnosti, vdanost v voljo božjo in srečno zadnjo uro; neki tretjerednik iz Podvinc za neko milost, priporoča tudi neko osebo, da bi se odvadila pijančevanja in kletve; A. Š., osmošolec, za zdravje in srečo pri zrelostnem izpitu; Z. J., osmošolec, priporoča sebe in svoje sošolce za razsvetljenje pri volitvi stanu; neka tretjerednica priporoča brata, neka druga sestro za spreobrnjenje; P. M. trojno zadevo.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: A. G. za rešenje iz dušnih britkosti; H. Č.; neka družina iz Merna za pomoč v veliki nevarnosti; S. A. F. presveti družini in sv. Frančišku za milost ozdravljenje; P. M. za pomoč v čvetero zadevah; neka oseba, da je njena sestra, ki je bila

na smert bolna, ozdravela; tretjerednica N. N. da je toliko ozdravela, da mora delati.

Iz Begunjske duhovnije na Notranjskem, 26. sušca 1899.

Minulo je ravno eno leto, kar sem si bila ranila oko. Bolečine so terpele samo nekaj dni, a rana na očesu je ostala še vedno, toda brez bolečine. Letos dne 11. sušca pa me začne oko naenkrat boleti. Menila sem sperva, da mi je morda kaka stvar padla v oko. S strahom pa zapazim, da se je rana na očesu zelo povečala in videti je bilo, da je že začela mrena rasti. Bolečine so postajale sè vsakim dnem hujše, in nevarnost ob oko priti, se je vidno kazala. Izprevidelo se je, da brez operacije ni mogoče upati zdravja. Moji domači so mi prigovarjali, naj se pred ko mogoče potrudim h zdravniku, sicer je lahko prepozno. Lahko si je misliti, kako bitko mi je bilo v takem položaju. Operacije sem se silno bala. Toda kaj začeti? Naenkrat mi pride na misel, naj se priporočim Mariji Devici in sv. Jožefu, saj sta ona dva že tolikim pomagala, gotovo tudi moje prošnje ne bodeta zaverгла. Sklenila sem opravljati devetdnevnicu in upala sem, da prav gotovo ozdravim. Omenila sem to svojim domačim, ki so mi obljubili tudi z menoj vred opravljati devetdnevnicu, kar se je tudi zgodilo. Obljubila sem uslišanje v „Cvetju“ razglasiti in s polnim imenom se podpisati. In glej čudo: Že perve dni devetdnevnice se mi je začelo obračati na bolje, to pa brez vseh zdravil. Ko pa smo devetdnevnicu končali, ravno na praznik Marijinega Oznanjenja, je bilo oko popolnoma zdravo, da ne čutim nikakih bolečin in tudi mreene ni videti več. Pozna se le še sled male rane, ki je pa skoraj neznatna. Torej ljubi braveci „Cvetja“, in častiveci Marijini, v sili in nadlogi obrnite se k Mariji in sv. Jožefu. Kjer huda je sila, Marija je mila; Marija pomaga, kjer upanja ni. Marija Kranjc.

Iz Starega terga, dne 4. apr. 1899.

V silno kočljivi zadevi sem se obrnil z devetdnevnici k sv. Jožefu, sv. Antonu Padovanskemu ter prečisti D. Mariji in obljubil, če bom uslišan, dati 3 gld. za kruh sv. Antona, in uslišanje razglasiti v listih „Venec“ in „Cvetje“, in uslišan sem bil. Hvala ponižna in priserčna preč. Devici, sv. Jožefu in sv. Antonu! Kristjani, obrnite se z zaupanjem v vsih zadevah k sv. Jožefu in sv. Antonu, in če je le v Vašo korist in v čast Božjo, boste uslišani. Anton Ponikvar.

Odgovor na vprašanje.

H. Č. — Vesoljna odveza, ki se daje po novejšem privoljenju, se sme z enako pravico dajati seveda tudi na farah, kjer so vstanovljene podružnice tretjega reda. — Prav ste opazili, da sta v zadnjem zvesku dva dneva izpuščena, kar je zmota. Vesoljna odveza se sme dati tudi na vnebohod in na sv. Rešnje Telo.

vender nikaker ne bodi rečeno v škodo pričujoči knjižici; saj se derži gosp. pisavec sedaj veljavnega nauka in kar imam jaz zoper njo, je le moje osebno prepričanje. Knjižico torej še enkrat prav posebno priporočam. —

Pomladni glasi posvečeni slovenski mladini. 9. zvezek. Uredil in založil Anton Rattajec. V Ljubljani. Tiskarna Katoliška Tiskarna. 1899. — Čerja broširani knjižici 30 kr. vezani 40, lepše 50 kr. —

Kaker blizu vsi prejšnji, tako je tudi pričujoči zvezek v vsakem oziru velike hvale vreden. Tisek Katoliške Tiskarne in vezanje g. Fr. Breskvarja je oboje izvrstno lepo. Pa tudi vsebina je po tvarini in po obliki tako priključiva, da res ne vemo, kaj naj bi še posebej hvalili; seveda bodo nekateri „čitateljski“ tega, nekateri „mladi bravci“ onega bolj veseli. Semtertja kaka menj priporočljiva pravopisna malenkost ni knjižici v greh šteti, ker je do zdaj več ali menj navadna, kaker: nik do (nam. nihče), spodtaknem (nam. spotaknem), uljnjak (nam. uljniak) itd.; ogrnili nam. ogrnili na str. 105. je morebiti tista pomota. Neka nenatančnost na str. 25 je pripisati izvirniku. Tisti, ki so v Kafarnaymu pobirali davek za tempelj jeruzalemski namreč pač niso bili „rimski biriči“ ali „cestninarji“ (hoc tributum non Romanis sed templo solvebatur, ex Josepho L. 18 c. 12, didrachma quod more patrio Deo solent offerre). Ravno zato je terdil Jezus ko sin božji, da je prost tega davka, ker kralji tudi ne pobirajo davka od sinov, temuč od tujih; in da je on sin božji, je dokazal s čudežem. Napak piše torej Bauchinger, Der sogl. Clemens M. Hofbauer, str. 549: „Wie der gute St. Petrus noch auf Erden lebte, hat das Judenland den Römern gehört und diese haben die Tempelsteuer eingehoben von den Juden und hat auch der gute St. Petrus und der liebe Heiland selber dem Römerkaiser die Tempelsteuer zu zahlen gehabt.“ — Toliko mimogrede ne hote s tem zmanjšati hvale, ki jo po pravici dajemo res „trikrat lepi“ knjižici.

Slovenski pravopis. Sestavil Fr. Levčec, c. kr. profesor in okrajni šolski nadzornik v Ljubljani. Cena vezani knjigi 1 krona, nevezani 90 vinarjev. Na Dunaju. V cesarski kraljevi zalogi šolskih knjig. 1899.

Dolgo in željno pričakovana knjiga, ki ji mora vsakedo želeči najboljsega vspela. Tudi jaz ji v naslednjih opazkah nikaker ne namerjam spodkopavati veljave. Kedor ne more doseči vsega, kar bi rad, mora pač vesel biti, da sploh nekaj doseže, in ako sem jaz do zdaj kaj dosegel, se imam v prvi versti ali pravzaprav edino zahvaliti g. prof. Levču, ki je že pred mnogo leti premagal splošne predsodke in „Cvetju“ in njega platnicam pri vsaki priliki priznal nekaj vrednosti v slovenskem jezikoslovju. Po pravici sem se torej smel veseliti, da je vlada njega izbrala, da spiše pričujočo knjigo, in res hvaležen moram biti čislaneu gosp. profesorju, da se je, bolj kaker bi bil sam pričakoval, potezal za moje nazore, najsijam tudi ni mogel v vseh primerih priboriti zmage. Seveda je knjiga mogla biti le nekaj kompromis mej vzorom in priljubljenimi navadami, in ta kompromis ni bil legak. Priljubljene navade se opirajo vsaj deloma na učene argumente, vzor pravopisa, kakersen bi imel biti, pa je pri nas komaj določen in

še menj obče priznan. Vzrok temu je naša dostikrat dvojgljiva izreka. Kako morem vedeti, kako naj se beseda prav piše, ako ne vem, kakšna je sama na sebi, to je, kako se prav izrekuje? Perva bi torej morala biti ortoepija, ki bi določevala natanko glasove, ki jih imamo izgovarjati v vsaki besedi. Ž njo naj bi se popolnoma vjemala znanstvena ortografija, kaker je potrebujemo v jezikoslovnih knjigah. Ta bi se zljajšala potem za vsakdanjo rabo, tako da tudi preprostemu človeku ne bi delala težav.

Tako znanstveno ortografijo, ki se jako bliža vzoru, ima n. pr. hervaščina in serbsščina. Pa seveda, koliker bolj natančna toliko menj je rabljiva za navadno vsakdanje pisanje. V hervaških učnih knjigah so naglasna znamenja jako potrebna, ali kedo bi se trafil ž njimi v navadnem pisanju? Ta se seveda opuščajo. Ali vendar v nekem oziru zahteva tudi vsakdanji hervaški pravopis podobno natančnost. Koliko nepotrebnih težav dela razločevanje mej dolgim in kratkim ē — dosledno in z enako pravico bi se morala razločevati kolikost vseh ostalih samoglasnikov — koliko težav spreminjanje končnih soglasnikov predlogov in korenskih zlogov: izbor pa istok, odlaziti pa odkipiti, lučiti pa lužžba, duša da zadužbina itd. In vendar gotovo čutijo, kaker mi, tudi naši južni bratje tiste zloge ko samostojne enote s tistimi končnimi soglasniki, ki so očitni berž ko ni ničesar za njimi, kar bi oviralo to očitnost. V tem so torej v skerbi za lepoglasje svojega jezika Serbi in Hrvati pač prestopili pravo mejo ter si tako tudi vsakdanji pravopis zelo obtežili.

Pri nas take natančnosti po pravici nigdar nismo iskali; tudi naš pravopis nigdar ni mogel biti tako strogo tonetičen kaker hervaški, naj menj pa je to dandanašnji mogoče. Vendar se da postaviti na podlagi glasovnega razvitka slovensčine v 16. stoletju nekaj znanstven pravopis, ki se more imenovati vzoren. Jaz sem to skušal doseči na najpreprostejši način z nekaterimi znamenji, ki jih ima na razpolago vsaka tiskarna. Pletersnikov način je nienj natančen in v vsakem oziru težavniši; ali ker je vpeljan v tako važni knjigi, bo pač ta obveljal. Obveljal seveda v znanstvu in učnih knjigah; v vsakdanjem pravopisu se bodo posebna glasna in naglasna znamenja opuščala, kaker do zdaj, navadna pisava mora biti lahka, preprostemu narodu primerna. In ta navadni pravopis torej ima učiti prof. Levca knjiga, primeren sicer Pletersnikovemu, vendar brez njegovih znanstvenih natančnosti. Zato se tudi najberž većinoma ne bodo pogrešala v nji razna Pletersnikova znamenja. Jaz pa seveda mislim, da bi bilo jako dobro, ke bi jih bil prof. Levec navel ter z nekoliko zgledi pojasnil, v kakem pomenu in zakaj jih Pletersnik rabi. Tako bi se mladina vže tu učila prav umeti slovar in bi se mogla znebiti škodljivega, dasi jako navadnega identificiranja glasov s čerkami. Sploh bi bilo dobro, ako bi se razločno povedalo, ktere razne glasove pišemo navadno z isto čerko, in nasproti, kje rabimo za isti glas različne čerke. To ni v slovnica, nikjer zadosti jasno razloženo, zlasti seveda ne v nobeni s Pletersnikovimi znamenji.

(Dalje prih.)